

Від викладача вимагається лише чітка постановка мети завдання з презентацією зразкових варіантів ментальних карт і докладним поясненням алгоритму їх створення із зазначенням на комп'ютерні програми, в яких найзручніше займатися подібним видом діяльності.

На підставі теоретичного аналізу з'ясовано, що ментальні карти можуть ефективно посприяти засвоєнню граматики англійської мови.

ЛІТЕРАТУРА

1. Буран А. Техніка ментальних карт при вивченні мови. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042815051435>. (дата звернення:12.03.2021)
2. Buzan T. Mind Map Mastery: The Complete Guide to Learning and Using the Most Powerful Thinking Tool in the Universe / London: Watkins publishing, 2018. – 224 с.
3. Edwards S. Mind mapping as a teaching resource. URL: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/21134197/>.(дата звернення:15.03.2021)
4. Eppler M. A Comparison between Concept Maps, Mind Maps, Conceptual Diagrams, and Visual Metaphors as Complementary Tools for Knowledge Construction and Sharing. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1057/palgrave.ivs.9500131#articleCitationDownloadContainer>. (дата звернення:18.03.2021)

Філіпчук О. С.

група мСОАМ–11 (Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка)
Науковий керівник – канд. пед. наук, доцент Серняк О. М.

ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ФОНЕТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Introduction. Knowledge of a foreign language in preschool is not a requirement of educational programs, but a natural need of modern children and their parents living in a multilingual multicultural world. Nowadays, all technologies are being modernized very quickly because every day the world changes and improves in different directions. Modernization of the structure and content of language education increases the requirements for the organization of early foreign language learning as a foundation for preschool and school courses in this subject.

Since the new curriculum of primary school, the study of English begins in the 1st grade, there is an urgent need to pay attention to the peculiarities of teaching the phonetic aspect of primary school children. Practice shows that the basis of learning English is based on the formation of correct pronunciation of children.

The problem of formation of foreign language phonetic competence remains relevant, as it needs to be considered in the context of the competence approach, which will allow to coordinate its formation with other language competences – components of foreign language communicative competence, the formation of which is the purpose of teaching and learning foreign languages in secondary schools.

Materials and results of the study. According to the definition of experts of the Council of Europe on language education, "phonetic (phonological) competence" is phonetic knowledge and skills of perception and production: sound units (phonemes); phonetic features of phoneme recognition; phonetic structure of words; sentence phonetics, i.e. sentence prosody (emphasis and rhythm of the phrase); phonetic reduction.

Analysis of methodical systems of early school teaching of English, developed by leading methodologists Z. M. Nykytenko, M. Z. Biboletova, N. V. Dobrynina, O. A. Lenskaya, G. V. Rogova, I. M. Vereshchagina allows us to outline the following content of pronunciation training in primary school.

When learning English, younger students should: learn the necessary and available knowledge about the pronunciation of individual sounds and phrases; to learn the necessary minimum of knowledge about stress (verbal, phrasal) and division of sentences into semantic groups (syntagms); know the basic rules of reading [4].

Younger students learn to: pronounce and distinguish all the heard sounds of the English language; keep the length and shortness of vowels; avoid softening consonants before vowels; adhere to the linked pronunciation of structural words with notional words; adhere to verbal and phrasal stress as well as the division of sentences into syntagms; have the intonation of affirmative, interrogative (general, alternative, special) sentences, as well as sentences with homogenous members; use transcription.

The problem of formation of foreign language phonetic competence in primary school students has been studied by domestic scientists, among them O. O. Kolominova, S. V. Roman, S. Y. Nikolaeva, V. V. Kopylova and many others. In particular, S. L. Bobyr noted that pronunciation skills can be considered formed if they are characterized by such qualities as phonemics, automation, consistency and flexibility [1, p. 32].

According to Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment, the main tasks of the formation of English phonetic competence of primary school students are as follows:

1. To provide the necessary orientation of children in the phonemic structure, as well as in the phenomena of prosody of the communicative minimum of the initial degree, defined by the current program in a foreign language.
2. To create preconditions for motivated and communicatively oriented mastering by students of articulation operations and intonation operations within the educational material of primary school.
3. To model educational situations of phonetically correct operation of units of language and speech by students at all levels of the organization of oral speech communication: at the level of a phrase, supra-phrase unity and the expanded text [2].

To implement these tasks, the process of formation of English phonetic competence in children of primary school age should be based on the following proven principles of teaching foreign languages in primary school:

- the principle of comparative analysis of phonological systems of native and foreign languages;
- the principle of consciously imitative pronunciation training;
- the principle of clarity in learning pronunciation;
- the principle of communicative organization of pronunciation training.

Since primary school students have developed mainly concrete (figurative and action) thinking, imagery is the basis for the use of sound-imitation games. It is better to start the introduction of sound with the creation of a situation that causes repeated pronunciation of a new sound. Each time the teacher needs to think carefully about the nature of the situation, carefully choose words with new sounds, phonetic signs as reference signals and a variety of clarity using dolls, masks, animation elements. The introduction of transcription signs significantly expands the opportunities for the development of cognitive abilities of the child and awareness of all mental processes and their intellectualization during the gradual transformation of the child's thinking in the direction from visual to visual-schematic [3, p. 98]. In this case, transcription signs can "come to life", "talk" with different volume, tempo, timbre, imitating the sounds of animals.

Conclusion. Therefore, we can make the conclusion that for the effectiveness of teaching primary school students, it is necessary to use those teaching aids, methods and techniques that would encourage children to learn a foreign language. Learning materials should be interesting and appropriate to the age characteristics of students and their interests.

REFERENCES

1. Буренко В. М. Стратегічні напрями розвитку сучасної шкільної іншомовної освіти. Іноземні мови в сучасній школі. Київ, 2012. № 4. С. 28–33.
2. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. Київ: Ленвіт, 2003. 262 с.
3. Панова Л. С. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: підручник / Л. С. Панова, І. Ф. Андрійко, С. В. Тезікова та ін.; Київ: ВЦ «Академія», 2010. 328 с.
4. Роман С. В. Методика навчання англійської мови у початковій школі: Навчальний посібник. Київ: Ленвіт, 2009. 282с.

Філь А. І.

група МФіл. 52–У (Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія)
Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Філінюк В. А.

АНАЛІЗ МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИХ КОНЦЕПТІВ МОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ (НА МАТЕРІАЛІ ЗБІРКИ ВАСИЛЯ СТУСА «ПАЛІМПСЕСТИ»)

Мова в сучасному світі є одним із засобів фіксації, збереження, передачі категорій і концептів довкілля та внутрішнього досвіду народу загалом. На думку О. Селіванової, «когнітивно-психологічний чинник визначає відображення в культурних явищах специфіки сенсорної сфери етносу (зорових, смакових, слухових, ольфакторних, соматичних відчуттів), її оцінки, просторової орієнтації й оцінки, гештальтування, способів мислення й інших пізнавальних механізмів» [3, с. 280]. «Етнічна культура відтворюється в узгодженій системі ідей, схем мислення й поведінки, етичних й естетичних цінностей, норм, різноманітних знакових продуктів» [3, с. 278], що насамперед реалізується в мові, тому морально-етичний складник мовної картини світу є смисловою системою інтерпретації особливостей світогляду українців. Така картина світу є рухомою величиною, тому й сенс морально-етичних складників змінюватиметься під впливом зовнішніх чинників. Варіантом їхнього тлумачення є авторські тексти, які переміщують ці складники і індивідуального розуміння в колективне.

Поетична збірка Василя Стуса «Палімпсести» (1971–1979 рр.) є четвертою та останньою в творчому доробку, тому, на нашу думку, акцентом у збірці є підбиття підсумків життєвої, суспільної, громадської боротьби письменника. Це оприявлення й розуму, і душі ліричного героя, тобто самого поета. Ця збірка – філософські роздуми та оцінка подвигу української дисидентської інтелігенції в 2 половині ХХ століття, осуд українського народного конформізму, тоталітарного радянського правління, яке боялося найменшого вибуху вільного, національного українського слова. Філософія В. Стуса формувалася в період антропологічної кризи, яка виникла в 1950-х роках. Її основою є антигуманність, крах національної свідомості, втрата людської честі та гідності, домінування підданства над волею та свободою особистого вибору. У той період автор формував власні риси філософії стоїцизму: стійкість, здатність протистояти життєвим перипетіям, утвердження переваги інтелекту над слабкими душевними пориваннями, що є реакцією на зовнішній дискурс ситуації у сфері політики, суспільства та культури.

Вираження цінності людини як моральної особистості, моральне ставлення людини до самої себе, антиморальне ставлення до людини з боку влади охоплює морально-етична категорія *гідність*. Часто автор збірки «Палімпсести» акцентує увагу на антиморальному та антигуманному ставленні влади до дисидентів. Таку думку він виражає за допомогою авторських синонімів до категорії *гідність* з негативною семантикою, як-от: *скорбота, нещастя* та індивідуально-авторською антитезою *добро – труха, тлінь*: «*Ти все стоїш в моїй тяжкій скорботі, / твоїм нещастям серце поїнялось / моє недужне. Ти ж – за мене вдвоє / нещасніший. Я сам. А ти лиш тіль./ Я є добро. А ти – труха і тіль./ А спільне в нас – що в'язні ми обоє, / дверей обобоки. Ти там, я – тут./ Нас порізли мури, як статут*» [4, с. 146]. Лексичне значення цієї категорії – повага до себе, стоїцизм духу – В. Стус яскраво показує за